

PHÁP TẬP YẾU TỤNG KINH

QUYỂN 3

Phẩm 24: QUẢNG THUYẾT

*Tuy nói trăm câu kệ
Cú nghĩa không chân chánh
Không bằng hiểu một câu
Nghe được liền giải thoát.
Tuy nói trăm câu kệ
Không sáng, có ích gì!
Không bằng hiểu một nghĩa
Nghe xong được an tịnh.
Tuy hiểu nhiều câu kệ
Không thực hành, vô ích
Không bằng hành một câu
Tu tập đến đắc đạo.
Ai sống đến trăm năm
Phá giới ý không định
Không bằng sống một ngày
Cúng dường bậc Trì giới.
Ai sống cả trăm năm
Biếng nhác không tinh tấn
Không bằng sống một ngày
Dũng mãnh hành tinh tấn.
Ai sống cả trăm năm
Không quán pháp sinh diệt
Không bằng sống một ngày
Hiểu rõ pháp sinh diệt.
Ai sống cả trăm năm
Không quán sự thành bại
Không bằng sống một ngày
Xem kỹ, biết chỗ tránh.
Ai sống cả trăm năm
Không thấy câu vô lậu
Không bằng sống một ngày
Được thấy đạo Vô lậu.
Ai sống cả trăm năm
Không thấy câu bất động
Không bằng sống một ngày
Được thấy đạo Bất động.
Ai sống cả trăm năm*

Không thấy câu khó thấy
Không bằng sống một ngày
Được thấy đạo Vi diệu.
Ai sống cả trăm năm
Không thấy câu vô sinh
Không bằng sống một ngày
Được thấy đạo Vô sinh.
Ai sống cả trăm năm
Không thấy câu vô tác
Không bằng sống một ngày
Được thấy đạo Vô tác.
Ai sống cả trăm năm
Không thấy câu tối thượng
Không bằng sống một ngày
Được thấy đạo Tối thượng.
Ai sống cả trăm năm
Không thấy câu tịch diệt
Không bằng sống một ngày
Được thấy đạo Tịch diệt.
Ai sống cả trăm năm
Không thấy câu cam lộ
Không bằng sống một ngày
Được nếm vị Cam lộ.
Ai sống cả trăm năm
Không thấy câu vô cấu
Không bằng sống một ngày
Được thấy đạo Thanh tịnh.
Ai sống cả trăm năm
Không thấy câu ly cấu
Không bằng sống một ngày
Ly cấu đắc giải thoát.
Ai sống cả trăm năm
Tế thân lửa trong rừng
Không bằng thời gian ngắn
Chánh kiến được giải thoát.
Tháng khác đến tháng này
Kẻ ngu cho ăn uống
Kẻ ấy không tin Phật
Mười sáu không được một.
Người nào cầu tế thần
Nhiều năm mong được phước
Kẻ ấy trong bốn phần
Chẳng được một phần phước.
Tháng khác đến tháng này
Kẻ ngu cho ăn uống

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Nhưng tâm không Từ mẫn
Mười sáu không được một.
Tháng khác đến tháng này
Kẻ ngu cho ăn uống
Họ không biết pháp số
Mười sáu không được một.
Tháng khác đến tháng này
Thường làm hội bình đẳng
Kẻ ấy không tin Phật
Mười sáu không được một.
Tháng khác đến tháng này
Thường làm hội Bình đẳng
Kẻ ấy không tin Pháp
Mười sáu không được một.
Tháng khác đến tháng này
Thường làm hội Bình đẳng
Kẻ ấy không tin Tăng
Mười sáu không được một.
Hàng tháng tế ngàn lần
Luôn bố thí bình đẳng
Họ không tâm Từ mẫn
Mười sáu không được một.
Hàng tháng tế ngàn lần
Luôn bố thí bình đẳng
Không thương loài nhuyển động
Mười sáu không được một.
Hàng tháng tế ngàn lần
Luôn bố thí bình đẳng
Nếu không tâm Từ niệm
Mười sáu không được một.
Hàng tháng tế ngàn lần
Luôn bố thí bình đẳng
Còn mang tâm oán hận
Mười sáu không được một.
Hàng tháng tế ngàn lần
Luôn bố thí bình đẳng
Không thấy pháp trạch diệt
Mười sáu không được một.
Hàng tháng tế ngàn lần
Trọn đời không bỏ sót
Không bằng trong giây phút
Nhất tâm niệm Chân pháp.
Một niệm phước vô biên
Hơn là tế trọn đời.
Tuy sống đến trăm năm

Cúng tế đến Thần lửa
Không bằng trong giây phút
Cúng dường Phật, Pháp, Tăng.
Phước cúng trong một niệm
Hơn họ tế trọn đời.

M

Phẩm 25: THIÊN HỮU

Dối trá ưa đố kỵ
So đo tranh đấu người
Ngu lấy vậy làm vui
Bậc Trí không hiềm khích.
Thành thật không đố kỵ
Tinh tấn, Tín, Đa văn
Được người trí kính hầu
Hiền thánh cũng ưa thích.
Không thân thầy bạn xấu
Không học tập phi pháp
Thân cận thầy bạn thiện
Thường học tập Chánh pháp.
Đi đường nhớ ngăn ý
Chớ suy nghĩ lung tung
Lắng nghe lời dạy thiện
Bậc Trì giới đa văn.
Biết từng việc khác nhau
Gần ác tự đọa lạc
Làm thiện được danh dự
Người tốt luôn tự tốt.
Đây do thân chân chánh
Người thiện luôn làm thiện.
Nhờ thân cận với thiện
Nên trí tuệ tối thượng
Trì giới đạt tịch diệt.
Như cá đã ương thối
Kẻ tham tranh nhau lấy
Ý chẳng biết mùi hôi
Gần ác cũng như vậy.
Lá Đa-nga-ba-la
Hương thơm bay khắp nơi
Chúng sinh đến nhặt lấy
Làm thiện cũng như vậy.
Thân cận thầy bạn ác
Tội xấu ngày đêm tăng
Như heo thân nhơ nhớp

Tự nhóp gậy nhóp người.
Tự mình không làm ác
Nhưng thân cận kẻ ác
Bị mọi người khinh chê
Danh ác ngày đêm tăng.
Xem mãi thì làm theo
Quen biết thì thân cận
Giữ tên độc trong người
Người sạch cũng bị dơ.
Bạc dũng trừ ô uế
Không làm bạn với ác
Người trí phải phân biệt
Nên biết rõ quả báo.
Không thân, cẩn thận học
Học phải gần người hiền
Bí-sô tu hành đạo
Nhẫn khổ, hết các lậu.
Kẻ ngu dầu trọn đời
Thân cận người trí tuệ
Vẫn không biết Chánh pháp
Như muốn múc thức ăn.
Người trí trong chốc lát
Thân cận bậc Thánh hiền
Biết rõ hết Chánh pháp
Như lưỡi nếm biết vị.
Bậc Trí chỉ một câu
Giảng ra vô lượng nghĩa
Kẻ ngu tụng ngàn lời
Không hiểu nghĩa một câu.
Hiểu đúng nghĩa một câu
Người trí tu học theo
Kẻ ngu thích xa vời
Cho là đúng lời Phật.
Theo người trí dù oán
Không theo ngu dù bạn
Kẻ ngu dạy trái đạo
Đưa dân đến địa ngục.
Người ngu nói mình ngu
Nên biết còn có trí
Kẻ ngu tự xưng trí
Là ngu nhất trong ngu.
Ai khen ngợi kẻ ngu
Khinh chê mắng người trí
Chê trí còn có tiến
Khen ngu, mãi thấp hèn.

*Chớ thấy nghe người ngu
Chớ sống chung kẻ ngu
Nạn sống với kẻ ngu
Như ở với oán thù.
Nên chọn nơi sống chung
Như hội họp người thân
Nên thân cận phụng sự
Bậc Đa văn trì giới
Cao thượng giữa mọi người
Như trăng giữa muôn sao.*

M

Phẩm 26: VIÊN TỊCH

*Như rùa giấu sáu chi
Bí-sô giữ ý tưởng
Không ý thế, hại người
Không nói về chứng đắc.
Nhẫn nhục Đệ nhất đạo
Phật dạy quả Tối thượng
Lòng phiền não hại người
Không gọi là Sa-môn.
Ngôn ngữ chớ thô bạo
Lời nói phải thông suốt
Ít học, họ luận nạn
Tất bị họ khuất phục.
Phiền não thường phát sinh
Như lu vò bị nứt
Lutu chuyển mãi sinh tử
Chìm mãi không lúc thoát.
Phiền não không còn sinh
Như lu chắc nguyên lành
Như vậy đến viên tịch
Vĩnh viễn không trần cấu.
Không bệnh, ích lợi nhất
Biết đủ giàu có nhất
Thân tín bạn tốt nhất
Viên tịch, quả vui nhất.
Đói là bệnh nặng nhất
Hành là khổ đau nhất
Biết đúng thật như vậy
Niết-bàn an vui nhất.
Lời Phật dạy vi diệu
Truyền rộng không cùng tận
Đời dạy nhau tu tập*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thật chẳng khi nào chán.
Do vậy Vô Thượng Sĩ
Ngài dạy bảo thế này
Đau khổ hành hạ thân
Chẳng gì hơn đói, bệnh.
Theo thiện thì quá ít
Theo ác thì quá nhiều
Như thật tri việc này
Mau cầu đến Viên tịch.
Có duyên sinh cõi thiện
Có duyên sinh đường ác
Có duyên nhập Niết-bàn
Như vậy đều có duyên.
Nai đi về đồng rộng
Chim bay về hư không
Lẽ phải nhờ phân biệt
Chân nhân hướng tịch diệt.
Không với tâm lười biếng
Khiếp nhược mà thành công
Việc cầu quả Niết-bàn
Thieu đốt các trời buộc.
Bí-sô mau tát nước
Nhờ tát thuyền nhẹ đi
Hãy đoạn tham dục tình
Sau đó đến Viên tịch.
Ta có, gốc từ không
Trước có, nay ta không
Chẳng không cũng chẳng có
Như nay, chẳng được gì.
Khó thấy nghĩa bất động
Khéo quán đến bất động
Sẽ thấy tận nguồn ái
Đây là tận cùng nghiệp.
Đoạn ái trừ dục vọng
Cạn dòng không còn chảy
Thấy rõ gốc ái này
Gọi là chấm dứt khổ.
Không thân kiến, diệt tưởng
Hết khổ được mát mẻ
Đã chấm dứt các hành
Thức tưởng không sinh nữa
Như thật tri như vậy
Gọi là chấm dứt khổ.
Sống vọng động không tịnh
Không tịnh, không an vui.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Không động được khinh an
Tịnh mới đắc Viên tịch.
Chẳng phải do qua lại
Qua lại hết sinh diệt
Trừ lão tử phiền não
Đoạn khổ được Niết-bàn.
Ta không còn qua lại
Không đến cũng không đi
Không mất cũng không sinh
Nơi này là Viên tịch.
Trí biết tận gốc ngọn
Hữu vi biết hữu vi
Triền phược của sinh tử
Phiền não khó chế phục.
Đây là thân tứ đại
Tập hợp năm uẩn khổ
Quán sát rõ Khổ đế
Hết khổ chứng Niết-bàn.
Các pháp không qua lại
Qua lại hằng sinh diệt
Già, bệnh, chết lưu chuyển
Vô lậu chứng Viên tịch.
Bí-sô hữu sinh đời
Hữu tạo hạnh vô tác
Hữu vô sinh, hết hữu
Vô tác, hành không còn.
Bí-sô, Ta đã biết
Không thể vào các Địa
Không thể vào Không xứ
Không thể vào Dụng xứ
Vô tướng phi tướng xứ
Không đời này đời sau
Không do Nhật nguyệt tướng
Không đến cũng không đi.
Từ ăn sinh ra hữu
Từ ăn sinh khổ vui
Ai diệt được chỗ này
Diệt trừ hết đau khổ.
Không ăn mạng không còn
Ai nhịn được ăn uống
Thường lấy ăn làm đầu
Sau đó mới đạt đạo.
Không, địa, thủy, hỏa chủng
Nơi ấy gió không thổi
Sáng, lửa không chiếu tới

Cũng không thấy chỗ sinh
Không trăng, chẳng ánh sáng
Không mặt trời chiếu sáng
Quán sát kỹ việc này
Mới đúng với Viên tịch.
Sắc đoạn chính, thông thả
Thoát hết tất cả khổ
Phi sắc, phi vô sắc
Được thoát khổ số một.
Cứu cánh không còn sợ
Thoát triền không hồ nghi
Chưa chặt gai hữu dục
Sao biết thân là bệnh.
Cứu cánh có nghĩa là
Viên tịch là đệ nhất
Chặt hết các vọng tưởng
Văn cú không nhầm lẫn.
Biết tự chế hay không
Nhất là bỏ hữu, hành
Trong tự tư duy hành
Như trứng bọc phân mô.
Thí pháp, thí tối thượng
Pháp lạc, lạc tối thượng
Dao nhân, dao tốt nhất
Ái diệt, vui Niết-bàn.

M

Phẩm 27: QUÁN SÁT

Xem kỹ lòng hiềm khích

Không cho chúng ra ngoài
Hiềm khích không ngăn lại
Như vệt nắng bụi bay.
Ai tự xưng không lỗi
Tội phước đồng thời đến
Chỉ thấy lỗi của người
Ôm mãi tưởng vô minh.
Biết tà sống lâu nhất
Tham làm sao trời buộc
Không sợ đến lực sĩ
Mạng sống luôn kéo dài.
Biết tà sống vô cùng
Luôn cầu hạnh thanh tịnh
Uy nghi không thiếu sót
Nên sống với chân tịnh.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thế gian mù tối nhiều
Có trí mắt rất hiếm
Bầy chim sa vào lưới
Ít con thoát lên trời.
Quán thế pháp suy tàn
Chỉ thấy sắc biến chuyển
Kẻ ngu tự lệ thuộc
Bị tối tăm trói buộc
Không thấy rõ các hành
Biết hành không có thật.
Chúng sinh đều có ngã
Từ đó sinh đau khổ
Chẳng ai hiểu được nhau
Không thấy gai tà kiến.
Quan sát do gai này
Chúng sinh nhiễm trước nặng
Ta tạo họ không có
Họ tạo ta chẳng có.
Chúng sinh bị mạn trói
Tham đắm nơi kiêu mạn
Bị mê hoặc bởi kiến
Không thoát cảnh sinh tử.
Đã đắc và sẽ đắc
Cả hai bị trần cấu
Vi tập theo gốc bệnh
Hãy xét điều đã học.
Xem những người trì giới
Bậc thanh tịnh phạm hạnh
Người săn sóc bệnh nhân
Đó là đến sát bờ.
Hãy quán bọt trên nước
Và quán bóng ngựa hoang
Quán thân không khác vậy
Thần chết cũng không đến.
Hãy quán bọt trên nước
Và quán bóng ngựa hoang
Quán đời không khác vậy
Không thấy thần chết đến.
Như vậy phải quán thân
Như xe vua nhiều sắc
Kẻ ngu bị nhiễm trước
Hãy tìm cách lánh xa.
Như vậy phải quán thân
Như xe vua nhiều sắc
Kẻ ngu bị đắm nhiễm

Người trí xa lánh nó.
Như vậy phải quán thân
Nguyên nhân của các bệnh
Bệnh và ngu hội họp
Nhờ cậy chúng sao được.
Hãy xem hình tượng vẽ
Ma-ni, tóc xanh biếc
Kẻ ngu lệ thuộc vào
Không cầu sang bờ kia.
Hãy xem hình tượng vẽ
Ma-ni, tóc xanh biếc
Kẻ ngu lệ thuộc vào
Bậc Trí thì chán ghét.
Dùng hình vẽ sặc sỡ
Trang điểm thân hôi hám
Kẻ ngu lệ thuộc vào
Nên không cầu tự độ.
Móng tay, tóc tám phần
Đôi mắt, vòng đeo tai
Kẻ ngu đắm nhiễm vào
Cũng không cầu tự độ.
Tham dục nhiễm vào dục
Không xét duyên kết sử
Sống vút bỏ kết sử
Sẽ vượt qua dòng dục.
Từ vườn thoát khỏi vườn
Khỏi vườn lại vào vườn
Hãy quan sát người này
Thoát rồi bị trở lại.
Nay bỏ ngôi vua trời
Không tạo gốc sinh tử
Cầu thoát khổ địa ngục
Xin dạy vui Niết-bàn.
Mặc áo xanh, lọng trắng
Đi riêng một chiếc xe
Xem họ chưa đoạn cấu
Hãy tìm cách đoạn triền.
Nhiều người cầu quy y
Thần núi sông cây rừng
Đền miếu và tế thần
Mong thoát khỏi khổ nạn
Đấy quy y không đúng
Cũng không được ích lợi
Quy y những nơi này
Không thoát tất cả khổ.

Ai tự quy y Phật
Chánh pháp, Bí-sô Tăng
Tu tập bốn Thánh đế
Thấy đúng với trí tuệ
Khổ và nhân sinh khổ
Sẽ thoát gốc khổ này.
Tám thánh đạo Hiền thánh
Cảnh cam lộ diệt tận
Là quy y Tối thượng
Hoàn toàn lợi, an lạc
Ai quy y chỗ này
Được thoát tất cả khổ.
Quán, đã quán, sẽ quán
Chưa quán cũng sẽ quán
Quán rồi quán trở lại
Quán mà không quán lại
Thì quán quán trở lại
Phân biệt tánh gốc nó
Lấy ngày cho là đêm
Không lâu thân tan hoại.
Quán mà không quán lại
Tuy thấy cũng không thấy
Như thấy mà không thấy
Quán nhưng vẫn không thấy.
Thế nào thấy không thấy
Sao nói thấy không thấy
Vì sao thấy không thấy
Thấy gì nhân đó thoát?
Do không quán sát khổ
Hãy tự quán sát sâu
Để thoát nguồn gốc khổ
Đó là quán minh diệu
Ai làm cho phàm phu
Không quán gốc các hành
Quán sát rõ các hành
Bỏ tối thấy sáng lớn.

M

Phẩm 28: TỘI CHƯỞNG

Không làm các nghiệp ác
Phụng hành các việc thiện
Tự thanh tịnh tâm ý
Là lời chư Phật dạy.
Bố thí được phước báo

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Không giữ tâm phần nộ
Dùng thiện diệt xấu ác
Tham, sân, si không còn.
Độc hành chớ theo ngu
Hợp quần nên theo trí
Bậc Trí diệt điều ác
Như hạc chọn sữa uống.
Quán sát đời chuyển biến
Biết pháp luôn sinh diệt
Hiền thánh vui khác đời
Kẻ ngu khác bậc Hiền.
Hiểu biết vị mong nhớ
Tư duy việc chấm dứt
Không tưởng nhiệt nã đời
Sẽ hưởng được pháp vị.
Người không làm hại tâm
Không hủy hoại ý mình
Dùng thiện diệt hẳn ác
Không lo theo ác đạo.
Người muốn luyện tinh thần
Cần phải thường tu tập
Bậc Trí dễ điều luyện
Đáng bậc Hùng trong đời.
Thường thân cận vị ấy
An ổn không sầu nã
Chấm dứt hết lỗi lầm
Nhu hòa không hung bạo
Thổi bay các pháp ác
Như gió cuốn rụng lá.
Vô cơ sợ kẻ khác
Hủy báng bậc Thanh tịnh
Theo ác bị quả ác
Như ngược gió thổi khói.
Người làm thiện hay ác
Đều tự biết rõ ràng
Tu thiện được quả thiện
Làm ác đọa cõi ác.
Xét mình tịnh hay không
Nghĩ người tịnh làm gì
Kẻ ngu không tự luyện
Như sắt dùi thép cứng.
Mắt thấy việc sai trái
Người sáng suốt tìm cách
Bậc Trí sống trong đời
Không làm các việc ác.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Người buôn đi đường sợ
Bạn ít hàng hóa nhiều
Đi qua nơi hiểm nạn
Lo gãy trục thành linh.
Thân không bị vết thương
Không bị nhiễm độc hại
Bị thương sao ngăn độc
Không ác nào không làm.
Thân làm nhiều việc ác
Tất khổ lụy vì thân
Làm thiện, rãi ân đức
Việc này rất là khó.
Lành thay! Người tu thiện
Hại thay! Vì quá ác
Ác làm ác rất dễ
Ác làm thiện rất khó.
Ngu huênh hoang mình đúng
Khi ác chưa thành thực
Khi ác chín muồi rồi
Các khổ hiện đầy đủ.
Bậc Hiền thấy việc ác
Không bị ác làm quen
Việc ác chưa chín muồi
Kẻ ác xem biết ác
Bậc Hiền quan sát ác
Hiền vẫn không quen ác
Như người quen việc hiền
Hiền quan sát việc hiền.
Người tuy làm việc ác
Nhưng không siêng năng làm
Tâm ý họ không vui
Biết ác đưa đến khổ.
Người đã làm việc phước
Phải luôn luôn làm thêm
Với họ thỏa ý nguyện
Ưu thích quả báo phước.
Trước làm theo tâm thiện
Quản thúc căn bản ác
Do vậy hưng phước nghiệp
Vui do tâm ngăn ác.
Hiện đời làm ác nhỏ
Sau phải chịu khổ nhiều
Chịu tai họa vô biên
Như độc nằm trong bụng.
Làm phước tuy nhỏ ít

Sau hưởng phước đức lớn
Sẽ nhận quả báo lớn
Như trồng được quả tốt.
Cố khinh người không lỗi
Cố hại người không sân
Sẽ trong mười loại này
Phải chịu trong một loại
Thống khổ phải rên la
Thân thể bị thương tổn
Các bệnh luôn hành hạ
Tâm loạn, ý bất định
Dòng họ bị ly tan
Tài sản hao tổn hết
Bị giặc cướp đoạt hết
Sở nguyện không thành tựu
Gặp vô số tai biến
Bị lửa thiêu đốt cháy
Thân chết, không trí tuệ
Phải chịu trong mười loại.
Làm ác chớ nói không
Làm ác nói không tội
Che giấu tội đã làm
Đây sẽ có quả báo.
Nói lời ác có buồn
Làm mãi cũng than thở
Che giấu kín cũng than
Nhân buồn quả tất buồn.
Nay buồn đời sau buồn
Làm ác cả hai buồn
Gây buồn chịu quả báo
Thấy vậy mới suy nghĩ.
Nay vui đời sau vui
Làm phước cả hai vui
Làm phước được quả phước
Thấy thanh tịnh của mình.
Nay nóng đời sau nóng
Làm tội hai đời nóng
Nhân nóng thọ báo nóng
Thấy vậy tự kiểm nghiệm.
Làm phước không làm ác
Đều do sớm hành pháp
Không sợ vào đường chết
Như thuyền vượt qua sông.

Phẩm 29: TƯƠNG ƯNG

Dạ quang chiếu trong đêm

*Khi mặt trời chưa mọc
Nhật quang tỏa ánh sáng
Ánh dạ quang bị mất.
Ngoại đạo chiếu ánh sáng
Khi Phật chưa xuất hiện
Phật xuất thế, sáng ngời
Vượt ngoại đạo, Thanh văn.
Không vững chắc tưởng vững
Vững chắc tưởng không vững
Sau không được vững chắc
Vậy nên sinh tà kiến.
Vững chắc biết vững chắc
Không vững biết không vững
Bị người cầu vững chắc
Căn bản tự sửa trị.
Kẻ ngu cho là vững
Lại bị chín kết trói
Như chim sa vào lưới
Vì tham ái quá sâu.
Những kẻ tâm hồ nghi
Đời này và đời sau
Thiên định trừ hết nghi
Phạm hạnh không áo não.
Từ trần thoát khỏi trần
Ai mặc pháp phục này
Không chế ngự, không chứng
Không xứng mặc pháp phục.
Ai trừ được cấu uế
Tu những Giới, Định, Tuệ
Tư duy hợp hành động
Thật đáng mặc ca-sa.
Lời nói không nhu hòa
Chỉ có danh to lớn
Người bề ngoài khéo đẹp
Bên trong tâm xảo ngụy.
Ai bỏ được việc này
Vĩnh viễn nhờ tận gốc.
Bậc Trí trừ các uế
Mới gọi là khéo đẹp
Không lấy vẻ thông dong
Cho là hiểu ý người.
Đời nhiều kẻ phi pháp*

Phóng túng trong thế giới
Kẻ kia như vàng giả
Bên trong toàn là đồng
Phóng túng không e ngại
Trong ướ, ngoài bất tịnh.
Tham ăn không tiết độ
Thường lẫn lóc qua lại
Như heo nuôi trong chuồng
Mãi mãi chịu luân hồi.
Người biết giữ ý mình
Ăn uống biết tri túc
Chỉ mong để nuôi thân
Dưỡng mạng để hành đạo.
Quán tịnh mà tự tịnh
Các căn lành không đủ
Tham ăn không biết chán
Mãi mãi là phàm phu.
Thay đổi theo ý dục
Như nhà dột mưa vào
Nên quán bất tịnh hạnh
Các căn lành không thiếu.
Ăn uống biết tiết độ
Có tín luôn tinh tấn
Không buông lung ý dục
Như gió thổi Thái sơn.
Nơi vắng thật đáng ưa
Nhưng người không ưa vắng
Không muốn sống chỗ ấy
Xứ sở của không dục.
Thật khó lay khó động
Như núi tuyết lớn kia
Chẳng hiền thì không hiện
Như đêm, tìm nhà tối.
Bạc Hiền có số ngàn
Người trí ở từng lâm
Nghĩa lý rất thâm sâu
Người trí đều phân biệt.
Có nhiều hạng chúng sinh
Chẳng tìm thì không gặp
Hãy xét nghĩa lý này
Người không giới bị nhục.
Quán hữu biết sợ hãi
Thay đổi biết hữu không
Thế nên không ưa hữu
Nên nhớ viễn ly hữu.

Không tin có nhân quả
Nên đào tường trộm cướp
Trừ ý hy vọng ấy
Gọi là bậc Dũng sĩ.
Trừ duyên cha và mẹ
Nhà vua và hai loại
Diệt hết cảnh giới ấy
Vô cấu là phạm hạnh.
Ai không dựa vào đâu
Biết họ rất sang giàu
Không, Vô tướng, Vô nguyện
Tư duy để tu hành.
Chim bay trên không trung
Không để lại vết chân
Như kẻ đi đi mãi
Lời nói không đến đâu.
Ai đoạn được gốc hữu
Không theo điều chưa đúng
Không, Vô tướng, Vô nguyện
Tư duy để thi hành.
Ít có các chúng sinh
Phần đông không thuận tánh
Có kẻ thoát không thoát
Vì diệt rất là khó.
Những lời dạy bình đẳng
Quán sát hết từng pháp
Đoạn tận các kết sử
Không còn có nhiệt não.
Đi đường không ưu phiền
Trọn ngày được giải thoát
Sạch tận hết kết sử
Không còn có phiền não.
Như chim bay trên không
Thật tự do không ngại
Như người chứng vô lậu
Không, Vô tướng, Vô nguyện
Như chim bay trên không
Thật tự do vô ngại
Hành giả đến bờ kia
Không, Vô tướng, Vô nguyện.
Không tạo không tạo hữu
Kẻ tạo chịu phiền não
Chẳng nên tạo, vẫn tạo
Trước buồn, sau cũng buồn
Người tạo việc thiện mỹ

Đã làm không lo buồn
Tạo mà tạo việc vui
Sinh Thiên hưởng hoan lạc.
Hư không không dấu vết
Sa-môn không tà ý
Chúng sinh đều thích ác
Duy Phật tịnh vô ố.
Hư không không dấu vết
Sa-môn không tà ý
Thế gian đều vô thường
Phật vô ngã, ngã sở.
Chư Thiên và Người đời
Tất cả hạnh tương ưng
Giải thoát tất cả khổ
Ly ái, miễn luân hồi.
Chư Thiên và Người đời
Tất cả hạnh tương ưng
Viễn ly các nghiệp ác
Không bị đạo ác thú.
Không hiểu biết lý luận
Chẳng biết ai Hiền thánh
Ai biết luận nghĩa lý
Lời nói không chỗ sai.
Nói đúng pháp hợp lý
Như dựng cờ Tiên nhân
Cờ pháp là Tiên nhân
Tiên nhân là cờ pháp.
Hoặc có yên lặng vắng
Hoặc có giữa chúng vắng
Hoặc có chưa nói vắng
Đời khó không bị vắng.
Một khen và một chê
Chỉ vì danh hay lợi
Chẳng danh và chẳng lợi
Cũng chẳng biết thế nào.
Lời bậc Trí tán dương
Thuận theo tốt và xấu
Bậc Trí không khuyết lậu
Tuệ định đặc giải thoát.
Như vàng ròng tử kim
Trong ngoài đều thuần chất
Cũng như núi An minh
Không bị gió lay động
Bậc Trí cũng như vậy
Khen chê không làm động.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Như cây không có rễ
Cành lá không mọc được
Bạc dưng kiện thoát trần
Ai chê được đức họ
Không cấu ứ, không trụ
Đào giếng khổ khổ thân
Tối thắng không còn ái
Trời người không biết được.
Như bao vây khu rừng
Không còn chút ái nào
Phật có vô lượng hạnh
Không ai tìm vết được.
Nếu không còn dục sinh
Có sinh vẫn không thọ
Phật có vô lượng hạnh
Không ai tìm vết được.
Ai diệt hết dục tưởng
Hết các nhân trong ngoài
Cũng không còn sắc tưởng
Không bị thọ tứ sinh,
Bỏ trước và bỏ sau
Bỏ giữa, thoát khỏi hữu
Bỏ hết tất cả rồi
Không còn chịu sinh già.

